

והולד כשר ממה נפשך, בין אם הוא בנו של ראשון ובין אם הוא בנו של שני.

וחייבין האח והאשה באשם תלוי, שמא הבן הנולד הוא בנו של הראשון, והיתה אסורה לו באיסור אשת אח שיש לו בנים.

גמרא

במשנה התבאר שהחליצה בזמן הביניים, בהיותה מעוברת, נחשבת חליצה, [אם הפילה היבמה את ולדה], לגבי שני הגדרים שגדרו חכמים בחלוצה:

א. קרובות החולץ אסורים על החלוצה, וקרובות החלוצה אסורים על החולץ.

ב. החלוצה פטולה לכהונה.

אך לא התבאר במשנה, האם גם הועילה החליצה הזו להתיר את היבמה להנשא לשוק. ונחלקו בכך רבי יוחנן וריש לקיש.

איתמר: החולץ למעוברת, והפילה —

רבי יוחנן אמר: אינה צריכה חליצה מן האחין, לפי שחליצתה בהיותה מעוברת חליצה טובה היא, היות וכשהפילה, הוברר הדבר למפרע שהיא בת חליצה.

ריש לקיש אמר: צריכה חליצה מן האחין, לפי שחליצת מעוברת אינה חליצה טובה.

ומבאר הגמרא:

רבי יוחנן אמר, אינה צריכה חליצה מן האחין, היות וסבר רבי יוחנן שחליצת מעוברת שמה חליצה, וביאת מעוברת שמה ביאה — אם יתברר אחר כך שעוברת היה נפל.

וריש לקיש אמר, צריכה חליצה מן האחין, היות שסבר חליצת מעוברת לא שמה חליצה, וביאת מעוברת לא שמה ביאה.

והוינן בה: **במאי**, מהו הטעם, שבו קמפילגני רבי יוחנן וריש לקיש?

ומשנינן: **איבעית אימא, נחלקו בקרא, בלימוד מן הפסוק.**

ואיבעית אימא נחלקו בסברא.

ותחילה מבאר הגמרא את מחלוקתם בסברא:

איבעית אימא נחלקו בסברא הזאת:

רבי יוחנן סבר: לאחר שהפילה, התברר כי כל מה שהיה חסר לנו בשעה שהיתה מעוברת, הוא רק חסרון הידיעה שהיא תפיל.

ואם אכן היתה לנו את הידיעה הזאת בהיותה מעוברת, היא היתה יכולה לחלוץ, ואפילו להתייבם, גם בעודה מעוברת!

שהרי אם יבא אליהו, ויאמר לנו, בהיותה מעוברת, דהא עובר דאיבערא — מפולי מפלה, עתידה היא להפילו!

מי, וכי לאו בת חליצה ויבום הוא אפילו כשהיא מעוברת!?

ואם כן, **השתא נמי**, גם עתה, שבזמן העיבור לא היה ידוע שהיא תפיל את ולדה, אלא התגלה הדבר רק כשהפילה, בכל זאת יש לנו לומר שתגלי מילתא למפרע, שיתברר הדבר למפרע שהיא אכן היתה בת חליצה בהיותה מעוברת, והועילה חליצתה שחלץ לה היבם בזמן עיבורה כדי להתירה להנשא